

[Poulsgaard]

hvis ikke vi støttede enhver, der kan male to streger på et stykke papir. Lad det da få lov til at udvikle sig!

Det med Japan – jeg opfattede det i fjernsynet, nu var jeg ikke selv med i Japan – gik ud på, at japanerne ville have noget, der ligner noget, noget, man kunne tage og føle på, ikke alt det abstrakte, som man hverken kan finde hoved eller hale på.

**Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):**

Det er kun for at gøre en lille bemærkning. Jeg kan ikke undertrykke min lyst til at gøre den, når hr. Poulsgaard siger, at selv om vi begge to er fra hovedlandet, så forstår vi ikke hinanden. Jeg tror ikke, det er rigtigt. Jeg er nemlig alvorligt bange for, at jeg forstår hr. Poulsgaard ganske udmærket. Jeg kender hr. Poulsgaard fra vort hovedlands litteratur. Hr. Poulsgaard minder mig altid om Anton Berntsens digt om min nabo Per Smed. Det var ham, der altid sagde, når man talte om den slags ting, vi taler om her: Hvad nytte er det til?

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

**6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 48:**

*Forslag til folketingsbeslutning om Tidsskriftcentret.*

Af Ingerlise Koefoed (SF) m.fl.  
(Fremsat 25/11 87).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling*

**Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):**

Som det vil være bekendt, og som det også fremgår af beslutningsforslaget, er Tidsskriftcentret en selvejende institution, som blev oprettet i 1968. Centret har en formålsparagraf, der siger, at det har til formål gennem biblioteksvirksomhed at indsamle og udlåne dansk og udenlandsk alternativ-, græsrods- og venstrefløjslitteratur. Centret skal desuden bl.a. gennem publikumsvirksomhed formidle infor-

mation om dette materiale samt om andre former for alternativ litteratur, organisering og initiativer, og centrets målgruppe er enkeltpersoner, organisationer og andre biblioteker.

Det ligger sådan, at Kultur- og Kommunikationsministeriet har bidraget til Tidsskriftcentrets virke siden 1979 ved at give tipstilskud. Det seneste har været på 55.000 kr. i 1987.

For to år siden behandlede Folketinget et tilsvarende forslag til folketingsbeslutning fra SF, og under forhandlingen tilkendegav min forgænger, den daværende kulturminister, at hun fandt det rimeligt at bede rigsbibliotekaren om at komme med en vurdering af Tidsskriftcentret. I sin udtalelse, som kom i maj 1986, bemærkede rigsbibliotekaren, at det givetvis ville være nyttigt, om den statslige tilskudspolitik på dette område blev underkastet en samlet vurdering på grundlag af en detaljeret analyse af relevante biblioteker, samt at der blev fastlagt visse betingelser for ydelse af støtte og retningslinjer for driften af biblioteker med hensyn til tilgængeliggørelse og bevaring af det anskaffede materiale.

På det grundlag bad Kultur- og Kommunikationsministeriet så rigsbibliotekarembetet om at foretage en nærmere analyse af mindre, private bibliotekers behov for eventuel støtte på finansloven. Jeg vil godt benytte lejligheden her til at referere de hovedpunkter, som rigsbibliotekaren har peget på. Han mener, der er en række betingelser, som skal være opfyldt for, at der kan blive tale om statsstøtte.

For det første skal biblioteket råde over samlinger, som supplerer det offentlige biblioteksvæsen, det skal have en niche. Der kan eksempelvis være tale om samlinger, der består af materiale, som normalt ikke ville blive afleveret til statslige eller kommunale biblioteker, og som biblioteket har adgang til i kraft af forankring i særlige brugergrupper, i folkelige bevægelser el. lign.

For det andet skal tilskudsordningen være billig forstået på den måde, at den er i det mindste økonomisk forsvarlig; det skal med andre ord være en god forretning for staten at yde tilskud til driften i stedet for selv at overtage den.

For det tredje skal biblioteket opfylde visse bibliotekariske mindstekrav som f.eks. at deltage i lånesamarbejde, have fast åbningstid og offentlig adgang.

[Kultur- og kommunikationsministeren]

For det fjerde skal biblioteket bevare samlingerne for eftertiden eller i tilfælde af kassation eller lukning sørge for, at materialerne overføres til det offentlige bibliotekssystem.

Jeg synes stort set, det er fornuftige betingelser, rigsbibliotekaren har opstillet, men de er jo åbne for fortolkning, og selv om et privat bibliotek supplerer det offentlige biblioteksvæsen, udfylder en niche, så må der foretages en vurdering af, om der er tale om samlinger, som har en sådan interesse og udviklingsdygtighed, at det offentlige skal bidrage økonomisk til, at de ad den vej bliver stillet til rådighed, således som rigsbibliotekaren også bemærkede i sin udtalelse fra maj 1986.

Jeg har selv haft lejlighed til at besøge Tidsskriftcentret. Jeg kender det selvfølgelig fra min tid i biblioteksvæsenet, og jeg finder, at det er en meget snævert defineret opgave, centret har påtaget sig. Desuden er det en opgave, som indsnævres over tid netop på grund af den snævre definition, centret giver sig selv og også giver begrebet alternative publikationer.

Det er jo sådan, at denne regering har prioriteret forsknings- og udviklingsarbejde højt, og en væsentlig forudsætning for dette arbejde er, at man har et veludbygget biblioteks-, dokumentations- og informationssystem. Jeg må derfor nære betænkelighed ved, at opgaver inden for dette område løses spredt og tilfældigt.

Det er blevet anført om Tidsskriftcentret, at det opfanger materiale, som ofte ikke bliver opfanget af pligtafleveringssystemet. Det er for mig et argument, som peger mod pligtafleveringslovens indretning, og det må vi se nærmere på ved en kommende revision af pligtafleveringsloven.

Som situationen er i dag, må jeg konkludere, at Tidsskriftcentret i et vist omfang er med til at løse en opgave, som bør løses. Derfor vil jeg også godt være med til at give mulighed for at holde Tidsskriftcentret i gang, indtil andre løsninger for opsamling af det materiale, centret opsamler, og andet såkaldt gråt materiale, er fundet. Men jeg ser ingen grund til, at centret optages på finansloven, så meget mindre som der ikke var flertal for det, da Socialistisk Folkeparti havde fremsat et ændringsforslag til finanslovsforslaget for 1988 om at yde et tilskud på 400.000 kr. til Tidsskriftcentret. Det kunne ikke samle flertal, og jeg kan ikke se, at situationen er ændret inden for de 3-4 uger, der er forløbet siden.

Som sagt vil Kultur- og Kommunikationsministeriet fortsat være indstillet på at yde tilskud af tipsmidlerne til centret efter konkret ansøgning i afventen af en ændring af pligtafleveringsloven og andre tiltag, som opsamler den type materiale, der her er tale om, og som Tidsskriftcentrets materiale jo kun er en del af i forhold til det grå materialeområde, som vi bør interessere os for at få opsamlet i et rimeligt omfang i en samlet bibliotekssammenhæng. Derfor skal jeg indstille, at man afviser det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

(Kort bemærkning).

**Ingerlise Koefoed (SF):**

Det er rigtigt, som ministeren siger, at vi havde stillet et ændringsforslag til finansloven om penge til Tidsskriftcentret, og det er også rigtigt, at det ændringsforslag ikke blev vedtaget. Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at samtidig med at vi lavede det ændringsforslag, udformede vi vores beslutningsforslag til diskussion her i folketingssalen, og det kunne jo tænkes, at hvis man havde haft en grundig diskussion af det forslag inden finanslovsafstemningen – hvad der jo var meningen fra vores side – så var afstemningen ved finansloven faldet anderledes ud.

Det er klart, at det årstal, der nu står i forslaget, nemlig 1988, ikke står ved magt mere. Vores mening er, at det skal træde i kraft 1. januar 1989. Det har jeg ikke villet udsende en skriftlig rettelse af, men der ligger altså i det, at bliver det vedtaget, så vil det ændringsforslag naturligvis blive stillet og komme til at indgå i forslaget.

**Qvist Jørgensen (S):**

Jeg havde egentlig en overskrift, der hedder »Mens græsset gror, dør horsemor«, og det var ud fra en forventning om, at vi ville have oplevet en mere positiv minister i dag; så ministerens overskrift skal måske laves om til, at man har et standpunkt, til man tager et nyt.

SF-forslaget er et godt, men også et gammelt forslag, som den ene gang efter den anden har været ved at blive kvalt i verbal sympati. Skiftende kulturministre har rost centret og har været behjælpelige med at skaffe nogle pebernødder i form af tipsmidler, vistnok højst 75.000 kr. på et år. Især den nuværende kulturminister har – og dér må jeg nok sige: tidligere – været

[Qvist Jørgensen]

sympatisk indstillet, bl.a. ved sine udtalelser i et samråd. Ministeren har også erklæret sig enig i de anbefalinger, som rigsbibliotekaren som en af sine første embedshandlinger afgav på bestilling af såvel ministeren som Kulturudvalget.

Regeringspolitikere og radikale har ligeledes gang på gang udtalt sympati for Tidsskriftcentrets bevarelse og også udbygning, men når vi nåede frem til at skulle gøre noget ved det, er de positive røster forstummet, og denne tavshed har været fremme, hver gang der er gjort forsøg.

Mest deprimerende var den manglende tilslutning specielt fra De Radikales side i forbindelse med finanslovbehandlingen og forhandlingerne i december 1987. Havde De Radikale ved den lejlighed kunnet være med på S-SF-indstillingen, altså forslaget om at afsætte beskedne 400.000 kr. om året, så havde vi nu været fri for at genbehandle SF's forslag. Men selvfølgelig er det gavnligt for ordførerne at få frisket erindringen om baggrundsmaterialet op, altså det materiale, som vi igen må have frem i Kulturudvalget i forbindelse med et forhåbentlig kortvarigt udvalgsarbejde, et udvalgsarbejde, som vi fortsat håber på må resultere i et positivt resultat for Tidsskriftcentret; men jeg må indrømme, at ministerens oplæg ikke har gjort mig særlig optimistisk.

**Eva Møller (KF):**

Som det fremgår af det allerede sagte, er det jo en kendt sag, vi diskuterer i dag. Forslaget om at optage Tidsskriftcentret på finansloven med et beløb af størrelsesordenen 400.000 kr. har været drøftet mange gange i Finansudvalget, senest i forbindelse med det seneste forslag til finanslov og for 2 år siden her i folketings salen. Ved ingen af disse behandlinger eller drøftelser har forslaget kunnet få flertal, og jeg skal sige, at Det Konservative Folkeparti fortsat er af den opfattelse, at vi ikke ønsker at bevilge 400.000 kr. på finansloven til Tidsskriftcentret.

Jeg vil gerne sige både til hr. Qvist Jørgensen og til fru Ingerlise Koefoed, at dette at have sympati for en bestemt sag jo ikke behøver at betyde – jeg ved godt, vi også diskuterede dette for 2 år siden i folketings salen – at man finansierer det fuldstændigt, eller at det skal finansieres via offentlige midler. Men vi har sympati for sagen, og det er baggrunden for, at vi har brugt penge af tipsmidlerne, og det ønsker vi fortsat at gøre til støtte for Tidsskriftcentret.

Historien og udviklingen er der næppe nogen grund til at gå ind på; vi belyste det under arbejdet for 2 år siden, og kulturministeren har netop repeteret og ajourført det i sin begrundelse, så det vil jeg ikke trætte med her. Jeg bad om nogle supplerende oplysninger for 2 år siden; dem har jeg fået, og som sagt er det, foruden de drøftelser, der har været ført tidligere, baggrunden for, at Det Konservative Folkeparti fortsat og indtil videre ønsker at vise sin sympati for Tidsskriftcentret gennem en støtte via tipsmidlerne.

Jeg synes, denne løsning har fungeret og derfor også i fremtiden formodentlig vil kunne fungere udmærket. Om så en eventuel ændring af pligtafleveringsloven på et senere tidspunkt vil føre til en ændret procedure, synes jeg, vi skal tage op på det tidspunkt. Men min sympati rækker altså ikke til en optagelse på finansloven.

**Helge Sander (V):**

Hr. Qvist Jørgensen udtrykte, at han ikke var særlig optimistisk med hensyn til denne genfremsættelse, og vi må sige fra Venstres side, at det er der nok heller ikke særlig god grund til. I hvert fald vi har uændret stillingtagen fra sidste gang, det blev behandlet, og vi kan til fulde tilslutte os kulturministerens indlæg.

**Marianne Jelved (RV):**

Det Radikale Venstre er enig i, at Tidsskriftcentret udfylder en niche i det samlede biblioteksvæsen, og der må vel også gennem adskillige år have været en opfattelse i Kulturministeriet af, at Tidsskriftcentrets funktion har en vis samfundsmæssig værdi, siden der har kunnet bevilges ikke ubetydelige midler fra Tipsfonden gennem årene.

Forslaget om at få Tidsskriftcentret på finansloven for 1988 blev stemt ned bl.a. af Det Radikale Venstre. Bag vores stillingtagen i december 1987 lå bl.a. en opfattelse af, at Tidsskriftcentret varetager et lidt for snævert område også inden for det område, vi samlet kunne kalde det alternative tidsskriftsområde. Den opfattelse kan være uberettiget, det vil jeg ikke afvise, og jeg vil ikke gå ind i en detaljeret diskussion af det i dag, men vil godt medvirke til at få opklaret det gennem udvalgsarbejdet.

Vi vil ikke på det foreliggende grundlag stemme for en bevilling til Tidsskriftcentret i

[Marianne Jelved]

1988, men vi forstår også SF's forslag som et forslag om, at Tidsskriftcentret fra 1989 kommer på finansloven. Det vil jeg heller ikke stå og love her og nu, men jeg vil give tilsagn om, at vi vil medvirke til at prøve at finde en løsning gennem udvalgsarbejdet.

**Jane Oksen (FP):**

»Tidsskriftcentret er et informationscenter, og vi giver gerne gode råd om, hvor du kan lede efter oplysninger og inspiration i dit politiske arbejde. Tidsskriftcentret skal bruges som venstrefløjens og -bevægelsernes fælles tværpolitiske bibliotek.«

Det er oplysninger, Tidsskriftcentret selv kommer med, og man reklamerer også for, at man har brug for opbakning fra det alternative Danmark. Og hvad det dækker, synes jeg hele deres programklæring giver udtryk for, nemlig en støtte til venstrepolitikere, der kan få gode ideer fra tidsskrifterne fra de socialistiske lande. Så man forstår godt, at dette forslag kommer fra SF.

Hele venstrefløjen vil jo også gerne have deres egen skatteyderbetalte oplysningscentral. Et tidsskrift som Cikaden er der kun 1.000 der gider læse, og der gives EF-støtte til det på ¼ mio. kr. Det er forfærdeligt, som man sløser med tilskud til den slags, samtidig med at man taler om sparetider.

Det er rimeligt, at de mennesker, der interesserer sig for den slags tidsskrifter, hvoraf mange jo er udenlandske, selv abonnerer på dem, specielt hvis de ønsker at holde liv i dem. Så var det da bedre at nedlægge dette Tidsskriftcenter totalt, for kan man låne alting gratis, uddør bladene jo efterhånden.

Kan Tidsskriftcentret ikke klare sig for tipsmidler eller private tilskud, må det ophøre, og det så vi faktisk helst det gjorde i Fremskridtspartiet. Gang på gang ser vi venstrefløjen forsøge på at bevilge penge til deres egne foretagender, og det må være de borgerlige partiers pligt at forsøge at hindre dette. Vi har camoufleret partistøtte på den måde.

Vi har lige hørt i kulturdebatten, at der bruges 1,7 mia. kr. til biblioteksvæsenet i Danmark, og det mener vi i Fremskridtspartiet er alt for meget. Nu forsøger man at udvide med et offentligt Tidsskriftcenter, og det bliver garanteret ikke det sidste, der kommer.

Vi siger helt klart og tydeligt nej til at bevilge noget som helst til dette Tidsskriftcenter.

**Glønborg (KRF):**

Tidsskriftcentret er blevet betegnet som en institution, der uomtvisteligt udfylder en niche i det offentlige bibliotekssystem. Men det er også konstateret, at folk, der føler sig hjemme i en niche og løser en nicheopgave, har en tilbøjelighed til at fejldimensionere verden, sådan at det, der foregår i nichen, ikke er vel proportioneret.

Derfor mener vi i Kristeligt Folkeparti, at det må være rimeligt, at de mennesker, som arbejder i denne niche og med denne niche, får lov til at have vor sympati og lidt hjælp til at udføre arbejdet, men vi er ikke tilhængere af at skulle op i et beløb af den størrelsesorden, der er nævnt her. Vi vil faktisk hellere bruge penge af den størrelsesorden til at forøge det velafbalancerede biblioteks-, dokumentations- og informationssystem, som vi har.

Jeg er helt enig med kulturministeren, når han gerne vil have, at vi ser lidt på pligtafleveringssystemet. Pligtafleveringssystemet er et fantastisk godt system, vi har i Danmark. Det er virkelig betydningsfuldt for vor fremtidige mulighed for at forske i alt, hvad der foregår her, og hvis man ikke anser de produkter, man har fremstillet, for så værdifulde, at man orker at få dem afleveret under pligtafleveringssystemet, så er de måske ikke bevaringsværdige.

**Ann-Carina Ingemann (FK):**

Det er egentlig meget morsomt efter at have fulgt den forrige debat, hvor vi snakkede om kultur, og hvor folk fra næsten alle partierne gav udsagn om, at de er enormt kulturelle, nu at følge debatten om et forslag, hvor jeg synes, partierne virkelig kunne få lejlighed til at vise, at der var hold i noget af det, de sagde. Men ak, jeg synes, logikken herinde kan være lidt svær at forstå nogle gange. Man kan kun håbe på, at jeg lærer den.

Med de erfaringer, der er indhøstet med Tidsskriftcentret i København, er det veldokumenteret, at der absolut er behov for sådan et center. For mig at se udgør et tidsskrift både en vigtig del, når det gælder information, og sandelig også, når det gælder en debat. Derfor er det heller ikke rimeligt, at sådan et center skal leve på nåde og barmhjertelighed fra private bidragdere.

Fru Ingerlise Koefoed nævner i denne forbindelse, at Københavns Ungdoms Center plus

[Ann-Carina Ingemann]

en række forskellige fonde har støttet Tidsskriftcentret. Det er rigtigt nok, og det er også helt udmærket, men Sømændenes Kulturfond har også i flere år støttet Tidsskriftcentret, nemlig ved at betale hele huslejen for centret. Jeg regner med, at det blot er en ren forglemmelse fra fru Ingerlise Koefoeds side, så det ville jeg bare gøre opmærksom på.

At have et tidsskriftcenter er med til at højne vores kultur og er samtidig med til at udbygge vores demokrati. Det kunne faktisk være helt rart, hvis vi for en gangs skyld kunne pege på noget med stolthed og sige: Se, demokratiet eksisterer da endnu. Man skal jo ellers have de tykke brilleglas på bare for at se omridset af noget, der ligner.

Fælles Kurs mener, at Tidsskriftcentret i højere grad bør sidestilles med det øvrige biblioteksvæsen og derfor også opføres på finansloven, så Fælles Kurs støtter SF's forslag.

#### Ingerlise Koefoed (SF):

Hvis jeg nu ikke var sådan et stædigt menneske, og hvis jeg ikke var så optaget af, at vi skulle gøre noget for dette Tidsskriftcenter, så kunne jeg næsten komme til at føle mig skyldig over, at jeg endnu en gang har ulejligen Folketinget med at fremsætte mit forslag om Tidsskriftcentret. Men jeg føler mig ikke skyldig, og jeg kan heller ikke engang love, at jeg ikke vil komme med det igen.

Jeg synes, at Tidsskriftcentret udfylder en vigtig niche i dansk biblioteksvæsen, og at det har en tilskudsordning, som det i det lange løb hverken kan leve eller dø af. Jeg mener i øvrigt, at det er en misforståelse at bruge tipsmidlerne år efter år til det samme i stedet for at lave et fast tilskud til noget, der bliver etableret og fungerer, og så bruge tipsmidlerne til nogle nye og spændende forsøg. Men kan man ikke få andet til Tidsskriftcentret, så må man da selvfølgelig sige tak for tipsmidlerne, og så må man håbe, at der kommer nogle flere penge på, end der plejer at være.

Jeg føler mig desværre ikke helt sikker på, at alle de forsikringer, vi nu får, også vil blive opfyldt, for jeg har jo oplevet før, at man henviste et forslag fra SF til tipsmidlerne, og da så tipsmidlerne blev uddelt, var der ikke nogen penge til det forslag.

Tidsskriftcentret opfylder også visse bibliotekariske minimumskrav. Det står til rådighed

med sine samlinger for det samlede danske biblioteksvæsen, og det benyttes i den indbyrdes lånevirkningsomhed. Det registrerer sine tidsskrifter, det udsender fortegnelse over sine tidsskrifter. Endelig bevarer man samlingerne, så vidt det overhovedet er muligt; man har en tidsskriftbestand på 740 tidsskrifter.

Det er blevet sagt heroppefra, at dets virksomhed, dets målsætning, er lidt snæver. Det kan være rigtigt, det kan opfattes som en snæver målsætning, men det er også vigtigt at gøre opmærksom på, at Tidsskriftcentret netop i år i forbindelse med Bibliotekets Dag har taget initiativ til et bredere samarbejde med alle de samlinger, biblioteker og tidsskriftsamlinger, der ligger rundt omkring i græsrodsbevægelserne, og at man også i forbindelse med Bibliotekets Dag og dette år i det hele taget har fået en meget god forbindelse til USA, både til de rigtige biblioteker, om jeg så må sige, i USA og til de alternative tidsskriftcentre i USA. Der er altså blevet bedre mulighed for udveksling af tidsskrifter mellem Danmark og USA, og især kommer der alternative tidsskrifter til Tidsskriftcentret nu, som man ikke har haft før.

Det er blevet sagt fra Fremskridtspartiets side – og det kan ikke undre nogen – at det er meget typisk, at her vil venstrefløjen bruge penge til deres egne. Ja, vist vil venstrefløjen da bruge penge til deres egne, ligesom højrefløjen vel vil bruge penge til deres egne. For at man overhovedet skal kunne få en bred og dækkende informationsformidling, er det vigtigt, at man har ting både fra venstre side af samfundet, fra midten og fra højre side, og vi ville ikke sætte os imod, hvis Fremskridtspartiet kom og foreslog, at man skulle give en støtte af en eller anden art til noget inden for biblioteksvæsenet, som især kunne interessere Fremskridtspartiet. Men jeg tror bare ikke, at Fremskridtspartiet nogen sinde kunne drømme om at komme med et sådant forslag.

Hr. Glønborg talte om pligtafleveringen og pligtafleveringens velsignelser, og jeg mærkede mig også, at ministeren lovede, at der snart ville komme en revision af pligtafleveringsloven, og det ser jeg frem til. Det har vi ventet længe. Det er meget nødvendigt, at vi også får institueret pligtaflevering for andre materialer end dem, der er trykt på traditionel vis.

Men jeg vil dog gerne sige til hr. Glønborg, at det vil jo ikke hjælpe så forfærdelig meget på

**[Ingerlise Koefoed]**

Tidsskriftcentrets bestand af udenlandske alternative tidsskrifter, om pligtafleveringsloven her i landet bliver revideret eller ej, for jeg tror faktisk ikke, at den vil være i stand til at strække sine fangarme så langt ud, at der også bliver pligtaflevering for amerikanske, for kinesiske, for japanske, for franske, for tyske og for alle mulige andre alternative tidsskrifter ude fra verden. Så man kan se frem til revisionen af pligtafleveringsloven, men man skal ikke tro, at det alene vil kunne hjælpe Tidsskriftcentret ret meget.

Så vil jeg godt takke hr. Qvist Jørgensen for tilslutning, fru Marianne Jelved for noget, som jeg opfattede i hvert fald som åbenhed over for at undersøge tingene, og fru Ann-Carina Inge-mann for tilslutningen. Det er rigtigt, det er en forglemmelse, at Sømændenes Kulturfond ikke er omtalt i forslaget. Det har været godt, at der er kommet penge fra Sømændenes Kulturfond i nogle år, og at huslejen er blevet betalt. Det skal også siges, at efter at Sømændenes Kulturfond ikke længere betaler huslejen for Tidsskriftcentret, er dets situation blevet meget vanskeligere, end den var.

**Kultur- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):**

Jeg skal kun sige, at mit standpunkt jo blev fremlagt i mit første indlæg, og det har ikke ændret sig. Når jeg tager ordet, er det med udgangspunkt i hr. Qvist Jørgensens betragtninger, hvor det blev sagt, at et standpunkt kunne man have, indtil man tog et nyt. Jeg ved ikke, om hr. Qvist Jørgensen er her, men det er jo sagt om fremtrædende folk også i hans eget parti.

Men hvis det skulle gælde mig med hensyn til Tidsskriftcentret, er det ikke rigtigt. Jeg har ved flere lejligheder haft mulighed for at sige, at jeg fandt, at der var biblioteksmæssige interesser knyttet til det, som Tidsskriftcentret arbejder med, men jeg har udtrykkelig, når vi har talt om disse ting, afvist at give løfte om at gå ind for, at Tidsskriftcentret skulle på finansloven.

Når jeg har gjort det, har det været med velberåd hu, for dels er der naturligvis et finansielt hensyn at tage, dels mener jeg også, der ligger et biblioteksmæssigt synspunkt til grund for mit standpunkt. Man kan have forskellige opfattelser af disse ting, men jeg har nu engang den opfattelse, at når vi skal have løst opgaver af den type, som Tidsskriftcentret løser, og skal have

dem løst på lang sigt og sammen med andre typer af problemer af samme slags, så skal det ske inden for en ordning, som giver en samlet biblioteksmæssig løsning på disse spørgsmål.

Jeg er da ganske enig med fru Ingerlise Koefoed i, at pligtafleveringsproblematikken ikke kan løse alle de problemer, som er nævnt i forbindelse med Tidsskriftcentret. Når jeg i mit indlæg nævnte pligtaflevering, er det, fordi det udtrykkelig også forekommer i argumentationen vedrørende Tidsskriftcentret fra forslagsstillerne. Derfor fandt jeg det rimeligt at sige, at det må løses i forbindelse med en løsning af pligtafleveringslovens problemer, som vi må tage fat på på et tidspunkt.

Jeg benytter også lejligheden til at sige, at jeg ikke her vil afgive noget løfte om, hvornår det skal ske, for det er et kompliceret og stort arbejde, men også et vigtigt og påtrængende arbejde. Det skal ingen være i tvivl om, og jeg har da også selv i en tidligere fase været med til at begynde et arbejde på dette område, som jeg anser for meget væsentligt, og hvor jeg også mener, at nogle af de ting, som vi taler om her, rettelig hører hjemme.

Men jeg sagde udtrykkelig i mit indlæg, at vi måtte finde en ordning, som omfattede både pligtaflevering og andre metoder til at finde frem til at opsamle det, som vi jo i fagsproget kalder det grå materiale – det bør vi måske ikke bruge uden at udfylde betydningen af det – altså det materiale, som ikke kommer igennem de sædvanlige publicerings- og publikationskanaler, og som biblioteksmæssigt er et vanskeligt område. En løsning med en lettere og bedre opsamling, registrering og tilgængeliggørelse af det grå materiale må vi have, og det mener jeg også kommer til at spille en rolle for Tidsskriftcentret.

Men altså afslutningsvis: Mit standpunkt er det, som jeg gav udtryk for i mit første indlæg.

Hermed sluttede forhandlingen.

**Afstemning**

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling  
vedtoges uden afstemning.

**Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):**

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen

**[Fjerde næstformand]**

gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

**7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 54:**

*Forslag til folketingsbeslutning om fordeling af almennyttigt byggeri i de enkelte kommuner.*  
Af Jørn Jespersen (SF) m.fl.  
(Fremsat 27/11 87).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling*

**Boligministeren (Kofod-Svendsen):**

Lad mig straks sige, at jeg må afvise forslaget som uegnet til at løse de problemer, det sigter imod.

SF vil med forslaget pålægge de enkelte kommuner at opføre et vist antal almennyttige boliger, således at kommunerne opfylder nogle fastsatte mindstegrænser for antallet af almennyttige boliger i forhold til den samlede boligmasse i kommunen.

Formålet med forslaget er at imødegå, at nogle kommuner satses på en for ensidig sammensætning af boligmassen.

Forslaget er i vidt omfang en genfremsættelse af et beslutningsforslag fra SF, som vi behandlede her i Folketinget i efteråret 1985.

Jeg er som udgangspunkt enig med forslagsstillerne i, at der bør tilstræbes en alsidig sammensætning af boligmassen i de enkelte kommuner. Jeg har bemærket, at forslaget kun stiller krav til kommunerne om opførelse af et bestemt antal almennyttige boliger. Forslaget fra 1985 indeholdt også mindstegrænser for antallet af ejerboliger og andelsboliger. Det giver mig anledning til at fastslå, at en alsidig sammensætning af boligmassen betyder, at der skal være et rimeligt udbud af almennyttige boliger i kommunen, men det betyder selvfølgelig også, at der skal være et rimeligt udbud af ejerboliger og andelsboliger.

Det er efter min opfattelse vigtigt at fastholde, at fastlæggelsen af boligmassens sammensætning må ske ud fra en vurdering af boligbehovet i den enkelte kommune, således at der i videst muligt omfang tages hensyn til befolk-

ningens sammensætning i kommunen, herunder antallet af børnefamilier, unge, ældre, flygtninge osv. Det er derfor den enkelte kommune, der ud fra et kendskab til de lokale forhold bedst kan foretage en sådan vurdering. Gribes vi ind med tvang over for kommunerne på dette område, vil det efter min mening være et afgørende brud med det kommunale selvstyre.

Når det er sagt, vil jeg medgive forslagsstillerne, at der er nogle kommuner, der i planlægningen af boligbyggeriet ikke lever op til deres forpligtelse til at tage hensyn til, hvad man kunne kalde marginalgrupperne på boligmarkedet. Her tænker jeg ikke alene på de unge, de ældre og de enlige forsørgere, men også på flygtningene, og jeg vil i den forbindelse godt pege på, at det udvalgsarbejde, vi har haft i Boligministeriet om den almennyttige boligsektors fremtidige rolle på boligmarkedet, fandt frem til, at der er tydelige tendenser til en øget social opsplitning på boligmarkedet med en klar koncentration af socialt svagt stillede husstande i udlejningssektoren, herunder i den almennyttige sektor.

Skal vi undgå at få koncentreret bestemte befolkningsgrupper i et begrænset antal kommuner, kræver det, at alle kommuner har et alsidigt boligmarked, herunder også et vist udbud af almennyttige boliger. I denne forbindelse bør det dog retfærdigvis nævnes, at der i de senere år er sket en øget geografisk spredning af det almennyttige boligbyggeri. Antallet af kommuner uden almennyttige boliger er således i perioden siden 1970 reduceret fra ca. 50 til nu kun 2, idet der især er sket en betydelig vækst i andelen af almennyttige boliger i mindre byer. Det synes jeg er en meget positiv udvikling, som vi bør opfordre kommunerne til at gå videre med.

Jeg mener ikke, at man kan løse problemerne på en tilfredsstillende måde ved at gennemføre tvangsmæssige, firkantede foranstaltninger over for kommunerne, som det er foreslået i det fremsatte beslutningsforslag. En tvungen fordeling af støttet byggeri vil jo ikke give os sikkerhed for, at boligudbudet modsvarer efterspørgslen i befolkningen i den enkelte kommune.

Regeringen lægger vægt på, at flygtningenes fordeling mellem kommunerne sker igennem frivillighed og samarbejde. Frivilligheden for